

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2.— do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.— večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Japonska ekspanzivnost

Vzroki japonskega prodiranja na azijskem kontinentu in odpora proti resni intervenciji Društva narodov

Šanghaj, 23. nov. Vsak dan prihaja iz Mukdene in Harbina nove vesti o ojačevju japonske ekspanzije v Mandžuriji. Sistematično, korak za korakom, s pristno japonsko vztrajnostjo in energijo širi mikadova vojska svoj vpliv proti severu in zapadu. Treba je samo pogledati na zemljevid Mandžurije, da se razume, kako veliko ozemlje je prešlo pod japonski vpliv, in da postane razumljivo, kako je neizbežen konflikt Japonske ne samo s Kitajsko, marveč tudi s sovjetsko Rusijo, če se Japonska ne bo uklonila intervenciji Društva narodov. V dveh in pol meseca je japonska vojska prodria nad 600 km daleč. Uspeh japonskega prodiranja v Mandžuriji ni samo posledica odlično oborožene in spremno organizirane vojske, marveč tudi posledica globoke zavesti moči in trdne vere v zmago, ki vodi Japonce že nad četrto stoletje. Ne sme se pozabiti, da Japonci v svoji zgodovini še ne beležijo nobenega poraza. Rusko-japonska vojna je bila velika preizkušnja za japonsko armado in za japonski narod. Končala se je z zmago japonskega orožja ter je pridobila Japoncem ogromno ozemlje, na katerem je Japonska pričela svoje prodiranje na kontinent in otvorila invazijo v azijsko ozemlje. Tudi v svetovni vojni so bili Japonci na strani zmagovalcev. Posledice svetovne vojne so obuteli vse, zmagovalci in premaganci, le Japonska jih ni čutila. Za njo so ostale samo koristi in svetovna vojna je preprečila nadaljnjo nemško trgovinsko konkurenco na Dalnjem vzhodu. Japonska je danes

moralno in gospodarsko tako močna, da se po pravici lahko označuje kot najmočnejša država na svetu. Japonci so spremno izkoristili homatije na Kitajskem, ki so vrgle to ogromno državo v kaos in državljanško vojno ter jo gospodarsko in moralno tako oslabile, da Japonski pri njenem prodiranju na Kitajsko ozemlje ni treba računati s kakim resnejšim odporom. Japonski se tudi ni treba batiti sovjetske Rusije, ki prav tako še ni dovolj močna, da bi se smela spuščati v vojne zapletljaje, najmanj pa v krajih, ki so tako oddaljeni, kakor je Mandžurija. Iz tega se da tolmačiti samozavest, s katero nastopajo Japonci v kitajsko-japonskem sporu in ki daje Japoncem celo pogum, da se upirajo intervenciji Društva narodov.

Sestava preiskovalne komisije

Pariz, 23. nov. »Petit Parisien« poroča, da bodo preiskovalno komisijo Društva narodov, ki bo preiskala dogodek v Mandžuriji, tvorili francoski vojaški strokovnjak, angleški jurist in ameriški strokovnjak za mandžurska vprašanja. Delo te komisije bo trajalo tri do štiri mesece.

Nereno je že vedno vprašanje izpravnitve zasedenega ozemlja po Japonski. Kitajska zahteva, naj dočopi Društvo narodov točen rok, do katerega mora Japonska izprazniti zasedeno ozemlje, dočim se Japonska tej zahtevi upira ter se sklicuje na septembarski sklep Društva narodov, ki ne vsebuje nobenega datuma, marveč samo pripo-

roča čim prejšnjo evakuacijo zasedenega ozemlja po japonskih četah.

Odpoklic japonskih čet iz Cicikarja

Pariz, 23. nov. Pariski tisk je glede sklepa javne seje sveta Društva narodov, da se odpolje v Mandžurijo in na Kitajsko posebna komisija Društva narodov, precej optimističen. »Petit Parisien« poroča, da so že vsi sporazumni s tem, naj ima komisija čim daleko nejšo nalogu. Glede izpravnitve je izdel dopisnik tega lista, da bo Japonska v kratkem zapustila Cicikar. Po vseh izpravnitvi, ki jih objavlja »Matin«, se tamkaj zelo kritizira pomirljivo stališče Jošisave v Društvu narodov. Če bi svet zasedal še nekaj dni, bi bilo neizogibno, da bi Jošisavo nadomestili z drugo osebnostjo.

Washington, 23. nov. Tukajšnji japonski poslanik je izjavil državnemu tajniku Stimsonu glede na položaj v Mandžuriji, da bo Japonska v kratkem izpravnila Cicikar. Po njegovem naziraju dočim se potek operacij ni posebno razburil Rusije. Končno je omenil, da je Japonska zadovoljna s tem, da se odpolje v Mandžurijo komisija Društva narodov.

Japonsko vojno posojilo

Tokio, 23. nov. V smislu sklepa japonske vlade bo japonski finančni minister prihodnje dni javno razpisal vojno posojilo za kritje stroškov operacij v Mandžuriji v znesku 35 do 50 milijonov jenov.

Ukinitev goriške nadškofije

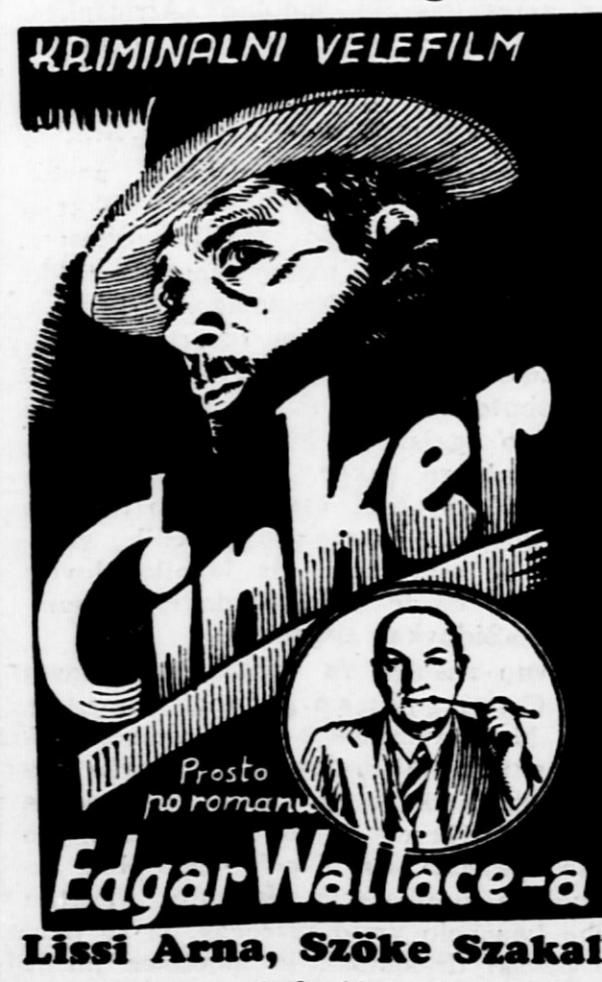
Trst, 23. nov. Fašistični listi se v daljših bavijo z izpreambami pri goriški nadškofiji po upokojitvi nadškofa dr. Sedeja. Listi zahtevajo, naj izvede Vatikan novo razdelitev škofij v Julijski Krajini. »Popolo di Trieste« zahteva, naj se v Trstu osnuje nadškofija, dočim naj bi se dosedanja goriška nadškofija ukinila in pustil v Goriči samo škof, ki bi bil podrejen tržkemu nadškofu.

Štedenje v Rumuniji

Bukarešta, 23. nov. Finančni minister Argetojanu je podal zastopnikom inozemškega tiska daljšo izjavo, v kateri poudarja, da je vlada uvedla v državnem gospodarstvu najrigoroznejše štedenje. Proračun je znižan za sedem milijard lejev. V državnem upravi bodo izvršene obsežne redukcije in bo v zvezi z znižanjem uradniških plač izvršena tudi redukcija uradništva obenem z zaporo napredovanja in sprejemanja novih uradnikov.

Zvočni kino Ideal

Kdor hoče videti film velenapete, kriminalne vsebine, si mora ogledati film

Lissi Arna, Szöke Szakall

Samo še danes ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9. uri

Uspehi Grandija

Po trditvah italijanskih listov obstaja med Ameriko in Italijo popoln sporazum — Italija bo zaprosila Anglijo, naj posreduje v francosko - italijanskem pomorskem sporu

Washington, 23. nov. Italijanski zunanjji minister Grandi je prebil weekend v Baltimoru v družbi z državnim tajnikom Stimsonom in ameriškim poslanikom v Rimu Darrettom, ki biva trenutno na odmoru v Ameriki. 24urno bivanje Grandija v Filadelfiji je poteklo brez incidenta.

Rim, 23. nov. Italijanski tisk se obširno bavi z bivanjem zunanjega ministra Grandija v Ameriki ter pripisuje njegovemu posetu v Washingtonu veliko mednarodno važnost. Po pisavi italijanskega tiska vlada med Italijo in Ameriko popoln sporazum o vseh mednarodnih problemih. V glavnem gre za znižanje oboroževanja in za način stabilizacije mednarodnih političnih in gospodarskih odnosa. »Giornale d'Italia« posebno naglaša, da je poset Grandija v Ameriki v zvezi s skorajšnjim sestankom svetovne razorotitvene kon-

ference, ki bo otvorjena 2. februarja prihodnjega leta v Ženevi. List povdaja, da poteka istega meseca tudi Hooverov moratorij, ki traja leta dne. Vse države se bodo znašle torej februarja prihodnjega leta pred novimi važnimi problemi. Grandijev potovanje v Ameriko je v zvezi z vsemi temi vprašanji in pravi pomen tega potovanja ter v Ameriki doseženih sporazumov bo prisel do izraza še takrat.

Kakor poročajo listi, bo Grandi po povratku iz Amerike odpotoval v Anglijo, kjer bo konferiral z ministrskim predsednikom Macdonaldom in zunanjim ministrom Simonom. Glavni predmet londonskih razgovorov je vprašanje razorotitve na morju in Grandij načerava zaprositi Anglijo za prijateljsko intervencijo v francosko - italijanskem pomorskem konfliktu.

Tarzanke v šišenskem gozdu

Zavetišče svobodne ljubezni pod milim nebom — Izgubljeno življenje pustolovskih dekle

Ljubljana, 23. novembra.

Zgodba o Tarzanu, ki je več let živel v džungli, je splošno znana. No, s slično zadevo se je počela te dni tudi ljubljanska policija. Ne gre sicer za Tarzana, niti za džungle, ki jih pri nas nai, temveč za nekakšne Tarzanke, ki že skoraj leta dne žive prav divje in svobodno življenje v šišenskem gozdu.

To je policiji prišlo na uho in včeraj zjutraj je odšlo več stražnikov v šišenski gozd, kjer so napravili temeljito racijo. In sta dva stražnika res odkrila gnezdo čudnih gozdovnic. Zenske so si uredile nekak zasilen briog, kjer so kuhalo in prebivalo, tudi spale so v briogu. Policija je odkrila skrito ležišče, kjer je bilo spleteno gnezdo in smrdja in praproti. Eno Amaconko je policija arietirala kar v briogu. Bila je Malečka K., rojena 1. 1884 v Bohinjski Bistrici, je bila zasišana, dejala pa je, da je šla v briog samo na sprehod in da ni imela namena loviti moških.

Malečka, ki je po poklicu služkinja, a stalno brez posla, ker se ji ne ljubi delati, ima precej pisano življenje za seboj. Iz policijskega arhiva so uradniki privlekli na dan cel sveženj protokolov, v katerih je opisana in zabeležena Malečkina burna preteklost. Že najmanj 10 let ima policija z njo opravka. Nenavzči zaradi tajne prosti tudi v delamržnosti. Pa ne samo to! Malečka je svojim kavalirjem tudi izredno nevarna. V spisih je zabeleženo, da je svoje ljubčeve večinoma okradla; včasih je odnesla bogat plen. Tako je 1. 1925 odšala nekega petičnega posestnika za briščenjem prstan, izšinilo mu je tudi za

10.000 Din tujih valut lit. Zato je bila Malečka tudi stalno v gostih na sodišču, kjer so jo zadnje izpustili Sele 9. t. m. Od takrat je hodila v šišenski briog.

Policija je ugotovila, da so za to gnezdo vedeli razni moški, ki so prav radi začajali k Malečki in njenim tovarišicam v nas. Nosili so ji tudi hrano, kot posebno pikantno bi bilo pa vredno zabeležiti, da so najraje zahajali v briog prijetni gozdovi.

Stražnika sta Malečko odvzetja spomota sta pa srečala v briogu tudi Marijo P., ki je bila bas namenjena v gnezdo. Tudi Marija, ki je že dolje časa brez posla ter se preživlja s tajno prostitucijo, so odgnali na kriminalni urad. Marija, ki je rojena 1. 1884 v Bohinjski Bistrici, je bila zasišana, dejala pa je, da je šla v briog samo na sprehod in da ni imela namena loviti moških.

Tudi Marija je romala v zapor, družba sta pa delali tema dvema še dve tiski in sicer neka Katarina Š., po poklicu služkinja, ki je bila tudi arietirana zaradi vlačnogarstva, ter služkinja Neža L., ki so jo včeraj dopoldne arietirali v Gradišču. David je pa policija arietirala Ivana Ježka iz Verči zaradi prepovedanega povratka v место in ker mu vsako pošteno delo dozvoli.

Policija bo šišenski briog še enkrat preiskala, ker se baje tam skriva in statno ložira okrog 6 am 8 devic Malečkine vrste.

OTROŠKE NOGAMICE ZIGOM KLUJČ

Načeljite, načrtejte, zato in učenje!

Zvišanje ameriških carin

Washington, 23. nov. Uvedba zaščitnih carin v Angliji je izvajala v Ameriki veliko vznemirjenje. Listi že poročajo, da se Amerika ne bo ustrnila represalij in v kratkem zvišala zaščitne carine na vse blago, ki se uvaža iz Anglike. Seznam posameznih vrst blaga je že pripravljen. Kakor zatrjujejo, bo predsednik Hoover v kratkem objavil tozadbeni dekret. Po tem dekretu bodo v prvi vrsti prizadeti avtomobili, pisalni stroji, stroji za britje, radio-aparati, svilene nogavice itd.

London, 23. nov. AA. Vsi trgovci in tovarnari, bodisi da so direktni ali indirektni zainteresirani, so izjavili svoje zadovoljstvo o prilikl spremjeti zakona proti pretiranemu uvozu inozemskega blaga v Anglijo. Ravnatelj državne zveze to-

varnarjev je izjavil, da je v glavnem odvisno od raznih trgovskih in industrijskih organizacij, katere predmete bo trgovsko ministrstvo podvrglo novi carinski tarifi.

Povratek rumunskega kralja v Bukarešto

Bukarešta, 23. nov. AA. Rumunski kralj Karel bo danes prispel v Bukarešto. Nastal bi se bo v svojem zimskem dvorec.

Poljska trgovinska bilanca aktivna

Varšava, 23. novembra. AA. Po podatkih za tretje tromesečje l. 1931 je bila poljska zunanja trgovina aktivna za 202 milijonov zlotov. Napram prejšnjemu tromesečju je 63% prirastek. V tretjem tromesečju l. 1930 je bila poljska zunanja trgovina aktivna za 125 milijonov zlotov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2267.18—2274.02, Bruselj 783.74—786.10, Curih 1098.45 do 1101.75, London 207.19—214.69, New York 5639.14—5656.14, Pariz 221.28—221.94, Praga 167.51—168.01, Trst 288.52—294.52.

INOZEMSKIE BORZE

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.13, London 19.17, New York 514.75, Bruselj 71.35, Milan 26.625, Madrid 43.75, Amsterdam 206.40, Berlin 122.30, Sofia 3.72, Praga 15.25, Varšava 57.50, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.02.

V soboto bo vozil tramvaj v Št. Vid

Nova tramvajska proga je dolga nad 5 km in stroški so znašali okrog 4 milijone

Ljubljana, 23. novembra.

Na progi od remize v Zgornji Šiški pa do St. Vida se vrše zadnja dela. Samo še tehnični delavci so zaposleni z napeljevanjem žic na močne železne nosilce. Že nekaj dni bo trajalo delo, v petek bo končano in v soboto bo MZD na slovesen način izročila prometu novo tramvajska proga, ki pomeni nov velik uspeh v razvoju Ljubljane in njene bližnje okolice.

Progo St. Vid so začeli graditi v avgustu, toda nastale so velike težkoce in že se je zdelelo, da bo MZD prisiljena opustiti gradnjo nove proge. Gradbeno ministrstvo je namreč zahtevalo tlakovanje državne ceste od remize do St. Vida. To bi bilo seveda zvezzano z milijonskimi investicijami in razumljivo je, da družba na to ni mogla pristati. Kljub temu je nadaljevala z gradnjo, obenem pa vložila na ministrstvo prisojno, da umakne tozadevni sklep. Gradbeno ministrstvo je nedavno pršno ugodno rešilo. Te dni je bila proga dograjena in v soboto bo izročena prometu.

Dolžina nove proge znaša od Figovca do končne postaje v St. Vidu 5500 metrov, od reke do St. Vida pa 2712 metrov. Razdeljena je na šest enodelnih prog in si-

cer od glavne pošte do Frankopanske ulice, od Frankopanske ulice do Šiške (mitniča), od Šiške do remize, od remize do Dravljek, od Dravljek do Trate in od Trate do St. Vida. Vožnja za dve delni progi bo veljala 1 Din, za vsak nadaljnji del 0.50 Din. Od pošte do St. Vida bo veljala vožnja 3 Din, kar gotovo ni predrago, če pomislimo, da je proga dolga nad 5 km in da je imela družba okrog 4 milijone Din stroškov.

Na novi progi bosta začasno vozila samo dva voza in sicer v presledkih po 12 minut. Vožnja od Figovca do končnega postajališča pri Logarju v St. Vidu bo trajala približno 16 minut. Določena so tudi že postajališča. Prvo bo nasproti Kavčičeve gospodarstva. Z Dunaja se je preselil v Pitomači pri Belovaru, kjer je imel svoj premogokop, ki je zlasti slovel po socialnem četu gospodarstva do delavcev. Mož je bil namreč tudi v svojem trgovskem poslovanju vedno idealist in redka izjemna, ki je branil pravice delavcev. Skrbel pa tudi povsod, kjer je bil, za vse revče v svoji okolici s pravo očetovsko darežljivostjo. V svetovni vojni je bil težko ranjen in je zato do kraja svojega življenja prenašal težke bolezine v nogi. Pridružila mu je še težka bolezni v grlu, a trpljenje je prenašal z največjim premogovanjem, dokler ga včeraj ni rešila smrt. Ko je njegov premogokop v Pitomači prevzela delniška družba, je bil do 1. 1923. tudi član upravnega sveta, tedaj je pa izstopil in se preselil na Lesno brdo, kjer je v svojem gradu ustanovil največji perutniški zavod v državi.

Še poleg ustanovitve tega vzornega zavoda, kjer sedaj redeč 3000 kokoši lepe bele angleške pasme Leghorn, so se tudi drugi deli naše države pridružili zanimati za kurjerejo in se je zlasti pri nas reja najznamenitejših vrst precej razširila. Pokojni je bil vedno najpožrtvovalnejši in najinicijativnejši podpornik naše perutniške organizacije in je svoje lepe živali razstavljal vedno na njenih razstavah, kjer je dobival edino tudi prve nagrade. Pokojni ni posegal v javno življeno, vendar je bil pa vedno odločno prednega prepričanja ter zaradi svoje dobroščnosti in v resnicu kavalirske nature »Ljubljen v vseh slojih, zlasti pa med revči, ki ga ohranijo v najlepšem spominu.«

Še poleg ustanovitve tega vzornega zavoda, kjer sedaj redeč 3000 kokoši lepe bele angleške pasme Leghorn, so se tudi drugi deli naše države pridružili zanimati za kurjerejo in se je zlasti pri nas reja najznamenitejših vrst precej razširila. Pokojni je bil vedno najpožrtvovalnejši in najinicijativnejši podpornik naše perutniške organizacije in je svoje lepe živali razstavljal vedno na njenih razstavah, kjer je dobival edino tudi prve nagrade. Pokojni ni posegal v javno življeno, vendar je bil pa vedno odločno prednega prepričanja ter zaradi svoje dobroščnosti in v resnicu kavalirske nature »Ljubljen v vseh slojih, zlasti pa med revči, ki ga ohranijo v najlepšem spominu.«

Za Francem Golobom žaluje vdova ga Malvina, ki je rodona iz Saravje, ter edina sestra gđe Emilia. Idealnemu pridobitniku časten spomin njegovi družini pa nežekana in povajana, ali se plašči ne vlačijo kot vlečki itd. Diletantizmu mora biti konec tudi v tem pogledu.

glaš visokodramatske primadone. Njena igra je vedno živahnja, premišljena, nepretirana. Celotra kreacija ji je polna toplega čustva. Žela je zato zoper neomejeno iznanjanje.

Gosp. Ivič, ki se je prav dobro izvezel z Radamesom, je pel Eleazarja še bolje. Morda mu kot začetniku intonacija ni vedno mirna, uporabljanje prav lepega glasovnega materiala ne vedno ekonomsko, zaradi česar mu partija dinamično ni še voljnj nijansirana in se trenotkom pojavi zagrijenost. Ali v vsem je podal pevski prav lepo, učinkovito kreacio. Glas mu je prijeten, sočen, dramatski proboden, tudi v viških zmagovit.

V

igri še skromen, je kazal v nastopanju v splošnem, da se razvije kmalu v intelligentnega igralca. Posebno priznanje mu gre, da se je naučil partije in slovenščini. Bil je le mestoma dobro razumljiv; zato naj še dela na izgovoru, da mu postane jasen, kakor ga ima ga. Gjungjenec, ki je v tem pogledu vse v vzgled.

G

Ivič je že po vsakem dejanju priznanje in je bil po strettu na zaključku 4 dejanja pozvan često pred zastor.

Kardinala je pel in igral kako je zadovoljivo g. Rumpel s topnim glasom in intelligentno, princa Leopolda g. Banavec, ki nastopa svobodnejši v igri, princesa marljiva ga. Ribičeva in Ruggiera g. Janko, ki dela menda sploh največ.

Moja opomba glede licenč in oblačenja zebra (ženskega in moškega) je zaledja. Oboje je tudi važno, ker dviga ali zmanjšuje estetski vtisk. V tem oziru bi priporočal režiserjem strogo nadziranje zebra in mladih solistov pred začetkom vsake predstave. Ni lepo, ako so zboristi take, kakor bi jih pravkar poljubljali dimnikar ali kakor bi bile lutke ali starke, ali pa zboristi kakor mrtveci sivi ali rdeči kakor kuhanji raki. Garderobar naj bi pregledal osebje, ali mu obleka pristoja, ali ni vsa zmekšana in povajana, ali se plašči ne vlačijo kot vlečki itd. Diletantizmu mora biti konec tudi v tem pogledu.

Fr. G.

Ljubljana, 23. decembra. Naši akademiki so letos maja ustanovili Akademsko podružnico CMD, da združijo v nji svoje sile v delu za narodno stvar. Ustanovni občini zbor je bil maja, včeraj dopoldne pa že prvi redni. Majhen lokal CMD v Beethovnovi ulici je bil za številne udeležence mnogo pretezen.

Občini zbor je vodil podružnični predsednik g. Iv. Brnčič. Pozdravil je zastopnika centralnega društva gg. Erzina in Mackovščka in zastopnike akademskih društv, potem pa otvoril občini zbor. Državni tajnik je prečital zapiski ustanovnega občinskega zborna, ki govori predvsem o predsednikovem poročaju, v katerem je po svoji zamisli začetal podružnični program ter prve in najvažnejše naloge akademikov na narodno obrambenem polju. Ustanovni se naš sistem celic (odscekov) v odboru ter se vsakemu posamezniku doleči podrobno delo. Javnost naj podružnični zahtevniki za narodno obrambo vprašanje. Navzeto je vzdružujejo naj se stiki z našimi akademiki v tujini. Družba se naš vrže v elanom na delo predvsem v naših občinskih krajih s prienajem ekskurzij, koncertov itd. v svrhu vzdrževanja vezi z našim ogroženim ljudstvom. Zbirati je treba podatki o našem življu in krajem med. In končno skrbeti, da bodo v naših industrijskih podjetjih zaposleni naši delavci.

Zapisnik je bil odobren, nakar je podal svoje poročilo predsednik Brnčič. Predvsem je naglašal, da se ne more skicevati na javne nastope, manifestacije, kar bi bilo potrdilo konkretnih uspehov podružničnega dela, da pa je bilo njen delo kljub nekaterim napakam pozitivno. Odbor se je zavzel za stvar, ki so se ji vsi člani posvetili. Ce so ubirali svoja pota, se jim tega ne more steti v zlo, namen je bil vedno najboljši.

Cas pred počitnicami so porabili predvsem za tehnično organizacijo podružnice ter drugo mehanično delo, ki je s tem v zvezi, vendar so bile že 14 dni po ustanovitvi, 3. maja, v polnem teknu priprave za veliko akademsko ekskurzijo v Ptuj. Ta ekskurzija je bila zasnovana na široki podlagi, zlasti še, ker bi se z njo začelo z ekskurzijskim programom na severni meji. Storiti so vse, da bi ta podlagi še bolj uspel, na številnih sejah in dveh članskih sestankih so sklepali o njem, intervenirali pri škofu dr. Rožmanu, dr. Rožiču, pri družbenem tajniku ing. Mackovščku in podpredsedniku ZTOI, IV. Ogrinu. toda slab odziv ptujske inteligencije jim je ekskurzijo preprečil.

Podružnica je stopila v stike z vsemi akademskimi društvami, ki zasedajo enake cilje. Vodila je tudi obširne razgovore z vodjo Manjšinskega instituta g. Zormannom, da bi vstopila (podružnica) v krog ožjega sodelovanja Manjšinskega inštituta, toda krivda odbora ni, tako ni mogel dobiti za to sodelovanje takol potrebnih specjaliziranih moči iz akademskih vrst.

4. julija sta zastopala podružnico na kresovanju ptujske podružnice CMD tavorišča Bačič in Wilfan, na občinem zboru CMD v Laškem je pa zastopal podružnični predsednik Brnčič.

Pokrenili so tudi več narodno obrambnih akcij pri nekaterih naših podjetjih glede zaposlitve naših delavcev itd.

Večina poslednjih akcij je zastala sredi poti – iz enostavnega razloga, ker je odboru manjkalo delavcev; iniciatorjev je bilo sicer dovolj, mnogo premalo pa izvrševalcev. Prišli so do preprčanja, da je te pasivnosti krije predvsem apatija do najbolj perodičnih nacionalnih vprašanj, ki jo je opaziti ne le v široki javnosti, temveč celo v vrstah akademikov. Zato bi bilo treba razširiti te probleme in pojme, ker so smatrali, da je osnova jasnost glavnega pogoja uspešnega konkretnega sodelovanja. Podrobnejšje razmotrovane o tem je pa predsednik prepustil tajniku.

Potem je predsednik še podal blagajnično poslovilo sprejeti, gospod predsednik, tudi ob tej priliki izraso mojega odličnega spoštovanja.

Dr. Marušič, I. r.

Franc Golob

Ljubljana, 23. novembra.

Včeraj je na svojem slikovitem gradu Lesno brdo nad Drenovim gričem po dolgotrajnem trpljenju izdihnil svojo plenito dušo graščak Franc Golob, ki je v našem narodnem gospodarstvu prvi uveljavil velik praktičen pomen perutninarstva.

Pokojni je bil rojen pred 52 leti v ugledni vrhniški družini, ki se je počela z industrio in imela graščino na Lesnem brdu. Ko je absoluiral trgovsko akademijo v Gradišču, je bil dolgo let bančni uradnik v velikih dunajskih zavodih, kjer se je izuril v vseh panogah narodnega gospodarstva. Z Dunaja se je preselil v Pitomači pri Belovaru, kjer je imel svoj premogokop, ki je zlasti slovel po socialnem četu gospodarstva do delavcev. Mož je bil namreč tudi v svojem trgovskem poslovanju vedno idealist in redka izjemna, ki je branil pravice delavcev. Skrbel pa tudi povsod, kjer je bil, za vse revče v svoji okolici s pravo očetovsko darežljivostjo. V svetovni vojni je bil težko ranjen in je zato do kraja svojega življenja prenašal težke bolezine v nogi. Pridružila mu je še težka bolezni v grlu, a trpljenje je prenašal z največjim premogovanjem, dokler ga včeraj ni rešila smrt. Ko je njegov premogokop v Pitomači prevzela delniška družba, je bil do 1. 1923. tudi član upravnega sveta, tedaj je pa izstopil in se preselil na Lesno brdo, kjer je v svojem gradu ustanovil največji perutniški zavod v državi.

Tajnik Wilfan je poročal, da je bilo 14 rednih odborovih sej, 8 do počitnic, ostale pa pozneje, in 2 članska sestanka 27. oktobra je bil ozli članski sostanki s predavanjem tajnika. Govoril je še o počitnem odborovem delu, potem pa je uveljavoval, zakaj se morajo razčistiti naši narodnostni problemi, češ, da je narodno obrambeno delo nemogoče brez idejne podlage. Zaradi tega iznašla predlog na občini zbor, kot odločnjični forum, o katerem so že razpravljali pred občinim zborom, ali je potrebno, da se pripravi teren za konkretno delo, razčistijo tozadevni pojmi, ali pa se osamosvoji nasprotno stališče.

K besedi se je prisglasil tovarš Iskra, ki je kritiziral delo odbora, odnosno nje govo pasivnost, predvsem je pa nastopil proti teoretičirjanju o narodnostnih problemih ter da je bilo delo odbora le abs tractio, premašo praktično. Naglašal je, da podružnica ne sme in more biti forum za reševanje takšnih problemov, pač se pa morajo zdržujoči v nji akademiki predstavnem sej.

Po njegovem govoru se je razvila živahnna debata, v katero so posegla z vso številni akademiki. Spregorovl je v imenu centrale CMD tudi njen tajnik in Mackovšček. Pozdravil je navzoč ter zavzel svoje stališče glede debate. Za stvarna izvajanja je žel splošno priznanje.

Toda tudi potem se še zborovali niso mogli umiriti ter se je celo zdelo, da bodo morali občini zbor prekiniti. Končno je bil vendar sprejet predlog g. Iskre, da debata konča, nakar so po občinem reživjeveva poročilo izvolliti nov odbor s predsednikom g. Iskre; odborniki so pa gg. Jaruc, Puc, Bidovec, Uršič, Grgič, Ljubo Ferjančič, Popovič in Praček in rezivorja Wilfan in Babič.

Novega predsednika je pozdravil g. Ferjančič, nakar je bilo zborovanje za ključeno.

Zahvala našim gasilcem

Jugoslovenska gasilska zveza je prejela od g. bana dravске banovine dr. Marušiča naslednjo zahvalo:

Po ugodnem izidu volitev v Narodu skupščino, ki so končale z veličastno zmago jugoslovenske države in nacionalne misli, smatram za prijetno dolžnost, da se z zahvalo in priznanjem spomnjam naših vrlih gasilcev, ki so v teh zgodbinskih dneh ponovno pokazali svojo čvrsto narodno zavednost in neomajno ljubezen do vzvijenega vladarja in naše svobodne domovine. Prostovoljna, toda želesna disciplina, solidarnost, smisel za konstruktivno delo, neomajljiv in brezpogojen patriotizem osobine, ki so vedno diše Vašo ugledno organizacijo in njene člane, – so 8. novembra prilep zopet do polnega izraza. Tem odlikam gre v veliki meri zasluga, da so volitve potekle v lepem redu.

S svojo nad vse častno volilno udeležbo pa je gasilska zveza svečano povdariло, da mu je interes države prava in najvišja skrb, ka teri se morajo podrediti vsi ostali interes.

Ko se Vam, gospod predsednik, zahvaljujem za veliko uslužbo, ki ste je storili domovini v teh težkih in resnih časih, Vas prosim, da sporocite to mojo zahvalo vsem Vašim društvi, ki širom Dravske banovine nesebično in požrtvovalno vršijo svojo nacelno in humanitarno poslanstvo. Sporočite jim, da bom kakor doslej, vedno z zanimanjem sledil njihovemu delu in njihova hvalne stremljenja po svojih močeh vedno rad podpiral.

Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, tudi ob tej priliki izraso mojega odličnega spoštovanja.

Potem je predsednik še podal blagajnično poslovilo sprejeti, gospod predsednik, tudi ob tej priliki izraso mojega odličnega spoštovanja.

glaš visokodramatske primadone. Njena igra je vedno živahnja, premišljena, nepretirana. Celotra kreacija je polna toplega čustva. Žela je zato zoper neomejeno iznanjanje.

Gosp. Ivič, ki se je prav dobro izvezel z Radamesom, je pel Eleazarja še bolje. Morda mu kot začetniku intonacija ni vedno mirna, uporabljanje prav lepega glasovnega materiala ne vedno ekonomsko, zaradi česar mu partija dinamično ni še voljnj nijansirana in se trenotkom pojavi zagrijenost. Ali v vsem je podal pevski prav lepo, učinkovito kreacio.

Glas mu je prijeten, sočen, dramatski proboden, tudi v viških zmagovit. V igri še skromen, je kazal v nastopanju v splošnem, da se razvije kmalu v intelligentnega igralca. Posebno priznanje mu gre, da se je naučil partije in slovenščini. Bil je le mestoma dobro raz

Dnevne vesti

— Ali je pri nas res preveč inženjerjev. Večkrat se sliši, da je v naši državi preveč inženjerjev, in res so mnogi naši inženjerji, posebno mlajši, brez stalnega zasluga. Včerajšnje zagrebške »Novosti« pribabičujejo, in tež zadeli zanimivo sodbo dekana tehnične fakultete prof. dr. Njegovanja. Po njegovih izkušnjah in informacijah je pri nas domačih inženjerjev celo premalo. V naši strojni, elektrotehnični in kemični industriji je zaposlenih najmanj 50% inozemcev in sicer večinoma na vodilnih mestih, čeprav mnogi nimajo zadostne kvalifikacije. Z naglim gospodarskim napredkom naše države narašča tudi povpraševanje po inženjerjih. Sami imamo dovolj dobrih inženjerjev, toda še vedno si ne znamo pomagati brez tujev. Izjava, ki jo je dal dekan zagrebške tehnične fakultete, bi morala spraviti končno z mrtve točke vprašanje zaposlitve tujih strokovnih moči v naših podjetjih. Nikakor bi se ne smelo dogajati, da so domači inženjerji brez službe ali pa tako mizerno plačani, da niti za vsakdanje potrebe nimajo sredstev, dočim vidimo na drugi strani tuje, ki se šopirijo po naših podjetjih, čeprav še daleč niso nenadomestljivi.

— Za magistra farmacie je diplomiral na zagrebški univerzi g. Boris Vajda iz Središča ob Dravi. Čestitamo!

— Pozdravni večer poslaniku dr. Grisogenu. V četrtek 26. t. m. prirede Češkoslovaško-jugoslovenska liga. Češko kolo in Jadranska Straža v Pragi našemu novemu poslaniku dr. Grisogenu pozdravni večer, na katerem nastopi tudi režiser Narodnega divadla g. Zvonimir Rogoz.

— VIII. jugoslovanski ples v Pragi, 27. januarja 1932, na dan Sv. Save, se bo vršil v Pragi VIII. tradicionalni jugoslovanski reprezentančni ples. Pripravljalni odbor je naprosil kralja Aleksandra in predstavnika Masaryka, da prevzameta pokroviteljstvo.

— Zveza veterinarskih udruženj slovenskih držav. Včeraj dopoldne se je nadaljevala v Beogradu jubilejna skupščina jugoslovenskega veterinarskega udruženja. Z delom kongresa in sestanki med našimi, poljskimi in češkoslovenskimi veterinarji so bili položeni temelji bodoče zveze veterinarskih udruženj slovenskih držav.

— Cankarjeva družba je tudi letos izdala štiri prav redne knjige, ki so prava revija duševnega dela med delavstvom. Angelo Čerkvenik je med najmočnejšimi pisatelji te stруje in je letos napisal za Cankarjevo družbo daljšo povest »Orač«. Tendenčionska je seveda do zadnje pike, vendar ima pa umetniško vrednost, ker je napeta sliov prav odlično obdelana. Marko Gršar je glavni junak povesti, ki ob njem stoji še polno junakov za socijalno idejo. Vsi so do skrajnosti idealizirani in idealizirani so celo njih nasprotiniki kakor župnik in trgovec. Vse je stilizirano, da pride moč tendence do čim večje veljave. Dejanje je silno razgibano in napeto ter polno slik heroične požrtvovalnosti za skupno delo. Povest bodo radi čitali tudi ljudje, ki se ne ogrevajo za ekstremni socializem. Zelo pester in izvrstno urejen je »Koledar« s prav zanimivo vsebino poučenega in zabavnega značaja, pa tudi ilustracije so prav srečno izbrane. Laima O' Flahertyja »Zver« se je prebudila je razburljiv in krvav opis fronte, ki pa ne dosega Remarquea. Najbolj veseli smo opisa »Po solnitru Španiji«, iz katerega se jasno vidi in povsod čuti, da je delo človeka, ki je v Španiji živel, govor Španški jezik in pozna tudi narod do dne. Martina Andersena Nexöja sijajno delo je v odlomkih prav dobro prevedel Ciril Stukelj in izbral tudi najbolj karakteristične odlomke velikega dela, ki bi ga prav radi imeli prevedenega v celoti. Kdo hoče razumeti bajno lepo deželo, njen čudoviti narod, razne temperamente njegove in uboštvo dejale s starodavno kulturo, se bo v tej malih knjiziči poučil kakor nikoder drugod.

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Prepored zahanja v krčme. Okrajno sodišče v Plju je prepovedalo Francu Pešcu iz Stojnic pri Plju zahanjanje v krčme za dobro dveh let.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1300 kg koruznega zdroba; do 30. t. m. pa glede dobave 150 m³ rečnega gramoza in 30.000 kg portlandcement. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 100 m³ plohov za žage. — Direkcija državnega rudnika Zagorec pri Celju sprejema do 3. decembra ponudbe glede dobave 12.000 komadov krajnikov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— Ali je pri nas res preveč inženjerjev. Večkrat se sliši, da je v naši državi preveč inženjerjev, in res so mnogi naši inženjerji, posebno mlajši, brez stalnega zasluga. Včerajšnje zagrebške »Novosti« pribabičujejo, in tež zadeli zanimivo sodbo dekana tehnične fakultete prof. dr. Njegovanja. Po njegovih izkušnjah in informacijah je pri nas domačih inženjerjev celo premalo. V naši strojni, elektrotehnični in kemični industriji je zaposlenih najmanj 50% inozemcev in sicer večinoma na vodilnih mestih, čeprav mnogi nimajo zadostne kvalifikacije. Z naglim gospodarskim napredkom naše države narašča tudi povpraševanje po inženjerjih. Sami imamo dovolj dobrih inženjerjev, toda še vedno si ne znamo pomagati brez tujev. Izjava, ki jo je dal dekan zagrebške tehnične fakultete, bi morala spraviti končno z mrtve točke vprašanje zaposlitve tujih strokovnih moči v naših podjetjih. Nikakor bi se ne smelo dogajati, da so domači inženjerji brez službe ali pa tako mizerno plačani, da niti za vsakdanje potrebe nimajo sredstev, dočim vidimo na drugi strani tuje, ki se šopirijo po naših podjetjih, čeprav še daleč niso nenadomestljivi.

— Za magistra farmacie je diplomiral na zagrebški univerzi g. Boris Vajda iz Središča ob Dravi. Čestitamo!

— Pozdravni večer poslaniku dr. Grisogenu. V četrtek 26. t. m. prirede Češkoslovaško-jugoslovenska liga. Češko kolo in Jadranska Straža v Pragi našemu novemu poslaniku dr. Grisogenu pozdravni večer, na katerem nastopi tudi režiser Narodnega divadla g. Zvonimir Rogoz.

— VIII. jugoslovanski ples v Pragi, 27. januarja 1932, na dan Sv. Save, se bo vršil v Pragi VIII. tradicionalni jugoslovanski reprezentančni ples. Pripravljalni odbor je naprosil kralja Aleksandra in predstavnika Masaryka, da prevzameta pokroviteljstvo.

— Zveza veterinarskih udruženj slovenskih držav. Včeraj dopoldne se je nadaljevala v Beogradu jubilejna skupščina jugoslovenskega veterinarskega udruženja. Z delom kongresa in sestanki med našimi, poljskimi in češkoslovenskimi veterinarji so bili položeni temelji bodoče zveze veterinarskih udruženj slovenskih držav.

— Cankarjeva družba je tudi letos izdala štiri prav redne knjige, ki so prava revija duševnega dela med delavstvom. Angelo Čerkvenik je med najmočnejšimi pisatelji te stруje in je letos napisal za Cankarjevo družbo daljšo povest »Orač«. Tendenčionska je seveda do zadnje pike, vendar ima pa umetniško vrednost, ker je napeta sliov prav odlično obdelana. Marko Gršar je glavni junak povesti, ki ob njem stoji še polno junakov za socijalno idejo. Vsi so do skrajnosti idealizirani in idealizirani so celo njih nasprotiniki kakor župnik in trgovec. Vse je stilizirano, da pride moč tendence do čim večje veljave. Dejanje je silno razgibano in napeto ter polno slik heroične požrtvovalnosti za skupno delo. Povest bodo radi čitali tudi ljudje, ki se ne ogrevajo za ekstremni socializem. Zelo pester in izvrstno urejen je »Koledar« s prav zanimivo vsebino poučenega in zabavnega značaja, pa tudi ilustracije so prav srečno izbrane. Laima O' Flahertyja »Zver« se je prebudila je razburljiv in krvav opis fronte, ki pa ne dosega Remarquea. Najbolj veseli smo opisa »Po solnitru Španiji«, iz katerega se jasno vidi in povsod čuti, da je delo človeka, ki je v Španiji živel, govor Španški jezik in pozna tudi narod do dne. Martina Andersena Nexöja sijajno delo je v odlomkih prav dobro prevedel Ciril Stukelj in izbral tudi najbolj karakteristične odlomke velikega dela, ki bi ga prav radi imeli prevedenega v celoti. Kdo hoče razumeti bajno lepo deželo, njen čudoviti narod, razne temperamente njegove in uboštvo dejale s starodavno kulturo, se bo v tej malih knjiziči poučil kakor nikoder drugod.

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvorenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (2), v savski banovini 6 (4), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 2 (—), v dunavski banovini 11 (3), v moravski banovini — (1), v varšavski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančeva 3 (2). Odpriavljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (—), v savski banovini 3 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 2 (7), v zetksi banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (6), v moravski banovini 5 (5), v varšavski banovini 1 (6), Beograd, Žemun, Pančeva 1 (1). Odpriavljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (—), v drinski banovini 3 (—), v dunavski banovini 3 (—), v moravski banovini 1 (—).

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do incl. 20. novembra slednje statistiko (stevilke in oklepaji se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorenji konkurzi: v dravski banovini 3 (1), v savski banovini 2 (4), v primorski banovini — (1), v dunavski banovini 5 (1), v moravski banovini 2 (3), v varšavski banovini — (1), Beograd, Žemun, Pančeva — (1). Otvoren

Emile Gaboriau:

93

Vampirji v elemesta

Roman

Ko ste prišli, je bil baš vstopil v mojo spalnico in bil je prvič pri meni... Mogla bi vas zapustiti, nikoli pa ne varati... Georges je bil preveč iskren in plemenit, da bi se zatekel k zakonostvu. Ko ste ga zasačili pri mojih nogah, me je rotil, naj pobegnem z njim. Tisti hip sem imela v svojih rokah njegovo življenje in njegovo čast... in omahovala sem. Ah, zakaj sem omahovala nesrečnica! Se zdaj bi bil živ in bila bi že daleč od tod!

Norbert jo je ves presenečen poslušal in kar ni se mogel načuditi, od kod še toliko dovezetnosti in njem, ko je pa mislil, da mu jo je ta strašni večer že vso izčpal.

Je to res Marie, njegova žena, ki se repenci tu pred njim, ki trga vse za store preteklosti in kljubuje njegoveru gnevju?

Zdela se mu je vsa izpremenjena. Marie je bila zmožna ljubezni, ne pa Diana, ta plavolasta ženska modnih jeklenih oči, ki ji je bila ljubezen samo bitka ali igra.

Zapravil je bil življenje v lovu za fantomom, dočim ga je čakala sreča doma za pečjo, da mu je ni videl.

To je bilo zanj pravo odkritje. Kaj bi bil dal zdaj za to, če bi mogel izbrisati preteklost! V glavo mu je šinila blazna, nesmiselna misel, da bi mu že na morda odpustila.

Razprostrtni rok je stopil k nji in zajecjal:

— Marie!... Marie! Pogledala ga je tako srepo, da mu je kar sapo zaprla.

Prepovedujem vam izgovarjati moje ime! — je dejala osorno.

Ni odgovoril, stopil je še bliže k nji, toda v naslednjem trenutku je naglo odskočila in zakričala vsa iz sebe:

— O, groza!... Georgova kri se drži njegovih rok!

Vsa dlan njegove leve roke je bila rdeča, na manšeti je bila pa velika krava lisa. Pogleda na kri se je ustrašil, vendar je pa še enkrat poskusil omehčati ženino srce.

— Izgubite se! — je zakričala ogorenco. — Pojdite! Ne izdam vas, tajno vašega zločina ohramim zase... več pa nikar ne zahtevajte od mene. In nikar ne pozabite, da leži med vami in meni truplo in da vas sovražim, preziram.

Norberta je obšla divja jeza.

— Vi pa, — je zarohnel s hripcavim glasom, — pozabljate, da sem vaš mož, da ste moja... To vam pokličem v spomin. Jutri ob desetih bom tu. Na svidejne!

Odhitel je v trenutku, ko je bila ura dve: krenil je naravnost na trg pred Invalidico.

Vojak je še vedno držal njegovega konja Romula. Čez dobro uro je potrkal Norbert na okno krčme, kjer ga je čakal Jean.

— Pazi, da te ne bo kdo videl, ko boš vodil konja v stajo, — mu je dejal.

— Potem pa pridi k meni, potreben mi je tvoj svet.

XVIII.
Bridkost, jeza, groza in ogorčenje, vse to je bilo krivo, da je napadla vojvodinja de Champdoce huda vročica. Poklicali so dva zdravnika, ki nista tajila, da je vojvodinjino življenje v resni nevarnosti.

Predpisala sta zdravila ter priporočala, naj na bolnico dobro pazijo. Priporočilo je bilo pa odveč, kajti Norbert je sedel pri bolniški postelji svoje žene s trdnim sklepom, da se ne gane od nje, dokler niz ozdravi, ali pa je smrt ne reši trpljenja. Vojvodinji se je bledil in neprestano je kričal; vsak njen krik je spreletel Norberta do kosti.

Slednji je prišel Jean in Norbert ga je potegnil za seboj k oknu.

— No torej? — ga je vprašal.

— S te strani je vse urejeno, gospod vojvoda.

— Karolina?

— Je odpotovala, gospod vojvoda. Sam sem jo posadil na voz in ji dal dvajset tisoč frankov. S tem denarjem odpotuje v Ameriko, da se poroči s tem ali onim bratrancem.

Norbert si je oddahnil. Spomin na to deklino ga je mučil.

— Kaj pa z ono drugo? — je vprašal radovedno.

Stari služabnik je žalostno zmajal z glavo.

— Ta mi dela preglavice, — je odgovoril. — Vidim jasno njen nevarnost, ki ni baš majhna.

— Dejal sem ti, Jean, da je moj sklep nepreklicen.

— Saj sem vas tudi ubogal, gospod vojvoda, in storil sem vse, kar je bilo v mojih močeh.

— Kaj pravite!

— Da, da. Našel sem mladega trgovskega potnika in mu natvezil, da ga pošiljam v Egipt nakupit bombaževine. Odpotuje še danes... Pri tej prilikai odda na pošto oni dve pismi markiza de Croisenoisa, eno v Marsella, drugo pa v Kairi.

Norbert od tega trenutka cela dva dni ni ime zase niti minute časa. Zdravnika sta mu bila dala iskrica upanja, toda zelo slabo. In v tem strašnem času si vojvoda ni upal zatisniti očesa, a če je stopila k postelji komornica, se je ves stresel. Vojvodinji se je še vedno bledo, neprestano je videla v duhu pred seboj strahoten prijor: Croisenoisa, padajočega z mečem v prsih.

Cetrtrake dne je vročica končno nehnala, bolnica se je zavedila in Norbert se je lahok zopet zatopil v svoje misli.

Kaj pomeni, da se Diana de Mussian, ki je prihajala prej vsak dan, zdaj niti pokazala ni? To se mu je zdelo tako čudno, da je sklenil pisati ji in jo obvestiti o bolezni vojvodinje de Champdoce.

Čez dobro uro je pa dobil tale lajonični odgovor:

»Ali boste mislili, da je to pretveza?

Upam, da ne. Moj mož je pravkar sklenil, da preživava zimo v Italiji. Odpotuje še nočoj. Zbogom! — D.«

Naj je že bila pretveza ali ne, jasno je bil odovolj, da ga je puščala samega v trenutku, ko ga je vse zapuščalo. In pri tem je bil takoj zaslepljen, da je verjel, da ji je ob odhodu hudo ka kor njemu.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

+

Globoko užaloščeni naznajamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, brat, stric in zet, gospod

FRANC GOLOB graščak na Lesnembrdu

v nedeljo, dne 22. t. m. po dolgi, trpljenja polni bolezni, Bogu vdano preminal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 24. novembra 1931 ob 10. uri dopoldne iz graščine Lesnembrdu na domače pokopališče, kjer se truplo položi v rodilnsko grobico k večnemu počitku.

Sv. maše zadužinsko se bodo brale v podružnični cerkvi na Lesnembrdu.

Prosimo tihega sožalja.

Leonbrdo pri Vrhniku, dne 22. novembra 1931.

MALVINA GOLOB, roj. MAGJER, soprga; EMILija GOLOB, sestra, MIRKO, nečak, in vse ostalo sorodstvo.

Večja množina makulaturnega papirja naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

V BOJU PROTI JETIKI

je neobhodno potrebna knjiga

Doc. dr. Iv. Matko: Protituberkozni dispenzar v službi socialno-higienske borbe proti jetiki kot lindenski in kužni bolezni.

Veliko delo, ki obsega 810 strani, velja broširano Din 270.—, vezano 300.—

Naročila točno izvršuje

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica štev. 2.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno Fran Jezeroš. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.

Kako živi japonski cesar

Hiro Ito je mogočen vladar, ki ima pod seboj 80 milijonov podložnikov — V zasebnem življenju je skromen

Med sedanjim konfliktom Kitajske z Japonsko se večkrat omenja cesar te otocne države, ki se je dolgo branila z padnega duha, potem pa je v razmeroma kratkem času tako presentativno predvrala, da je postal nevarna bela plemenu. Zdaj, ko se toliko piše o Japonski, bo marsikoga zanimalo, kako živi njen cesar.

Med sedanjim konfliktom Kitajske z Japonsko se večkrat omenja cesar te otocne države, ki se je dolgo branila z padnega duha, potem pa je v razmeroma kratkem času tako presentativno predvrala, da je postal nevarna bela plemenu. Zdaj, ko se toliko piše o Japonski, bo marsikoga zanimalo, kako živi njen cesar.

sejam parlamenta, pregledovati vojsko, sklicevati ministrski svet, udeleževati se velikih ljudskih prireditvev, sprejemati dostojanstvenike v avdijenci itd. Seveda mora imeti bogato garderobo, kajti cesar se mora večkrat pojavit z jutrajnjimi oblačili svojih prednikov, dopoldne v admiralski uniformi, zvečer pa v moderni oblike. Cesar je oče treh princes in nedavno je eno hčerko pokopal. Cesarska Nagako je rojena princesa Kuni. Vzela pa se iz ljubezni. Da bi pa bila sreča cesarskih zakoncov popolna, bi se moral izpolniti njuna davna želja, ki je obenem želja vsega japonskega naroda, roditi bi se moral prestolonaslednik.

Na Japonskem je namreč v veljavi zakon, po katerem ne sme zasesti prestola ženska, pa naj bo še tako visoko naobražena in sposobna. Cesarski življeni zaprt v svojem gradu. Rad se vodi na izprehod in po opravkih, pa tudi potuje mnogo. Prepotoval je skoraj že ves svet. Iz gradu se ne vozi samo v počasnem kočiji, temveč tudi v avtomobilu, spremljajo ga pa policisti na motociklih. Cesarska pa ne jemlje s seboj nobenega spremstva. V prostem času študira cesar naravoslovje in v največje veselje mu je, če najde n. pr. neznano vrsto gob. Večkrat se napoti na neoblažen skanal otoček, kjer sedi po cele ure in opazuje življenje morskih živali.

Počitnice rad prebije na morskem bregu v Hayama blizu Tokia, kjer zbira redke morske živali. V svojem gradu ima bogato opremljen laboratorij, v parku pa goji sam riž. Pri tem se zanimal za vsega gospodarska v socijalna vprašanja, v svojo palačo povabi večkrat domače ali tuje profesorje, pisatelje in učenjake, s katerimi se posvetuje o vseh perečih problemih vsakdanjega življenja. V zasebnem življenju je cesar skromen, če je pa treba, zna pokazati vse razkošje in sijaj. Med največje srečanosti spada recepcija na njegovem vrtu v Šin-Juku v času, ko cvetoči črešnje. To je svečanost, ki se da z njo primerjati samo krizantemam posvečena jesenska svečanost. Pozimi hodi v visokimi dostojanstveniki na lov. Rad se potavlja v tudi jahalnemu sportu.

Stari prebivalci Japonske se spomnijo vlaže treh cesarjev. Prvi, Matsuhita, »veliki cesar«, je moderniziral državo, njegov sin Taišo je vladal tudi v splošno zadovoljstvu, Taišev sin Hiro Ito se pa ravna kot cesar po geslu »sveta«, kar pomeni luč in mir. Japonski cesar posveča sicer doberšen del svoje prostega časa rodbini, toda njegovo vladarsko dostojanstvo ni nobena sinecura. Ta mladi vladar ima pod seboj 80 milijonov podložnikov. Njegove pravice so zelo različne in dalekosežne. Njegova moč je mnogo realnejša od moči večine vladajočih kraljev. Kot vrhovni velikični velike armade in močnega letalstva opravlja vse povelenjska dela osebno, pomagata mu pa dva načelnika generalnega štaba.

Cesar je poglavar cesarske rodbine, poleg tega pa opravlja nekatere cerkevne obrede, kar je že tisočletna tradicija.

Predsedovati mora tudi najrazličnejšim ceremonijam, med drugim slavnostnim

Šampanjec v krsti

Iz Čikaga poročajo o veselem pogrebu, ki priča o čudnih razmerah v Ameriki. Po širokih čikaških ulicah se je pomikal te dni ganljiv mrtvaški spreng, pogreb je bil organiziran z velikim pomponom v sijaju, kakor da gre za zadnjo pot visokega dostojašnega. Veliča krasna krsta je bila skoraj zakrita z venci, za njo je pa stopalo mnogo črno oblečenih pogrebcev. Pogreb je bil res imponantan. Imponantan je bil tako, da so se začeli zanimati zanj tudi policisti, kajti policiji tako imeniten pogreb tistega dne ni bil privavljen. Baš pompon in sijaj pogreba je vzbudil pozornost policijskega komisarja, ki se mu je zdelo čudno, da bi pokopavali brez vednosti policije visoko dostojašnega.

Komisar je zelo prijazno in vlijudno povprašal po imenu umrlega in v odgovor je začul ime nekoga, ki že živi. Komisarjev nastop je povzročil med pogrebci splošno paniko. Naenkrat so vse črno oblečeni gospodje prestrani zdrznili in jo ubrali vsak na svojo stran. In presenečeni komisar je opazil, da je bil pogreb fingiran in da je šlo za prebrašano organiziran prevoz alkoholnih pič. V krsti je bilo namreč 6 zabojev šampanjca. Ker pa komisar ni mogel pravočasno priklicati redarjev, so radovedneži, ki se jih je bilo nabralo okrog čudne krste vse polno, hitro pobasili steklenice in se razberzali s šampanjem na vse strani. Tako komisar ni dobil niti tihotapcev, niti šampanja.

Bogastvo indijskih knezov

Znano je naravnost pravljeno bogastvo indijskih knezov, pa tudi njihova zapravljivost in razsipnost. Indijski pisatelj Kanhayalal Gauba je objavil o njihovem življenju zanimivo razpravo, ki je prav za prav obtožba njihove razsipnosti. Nekateri indijski knezi imajo automobile, o kakršnih se drugim bogataša tem po svetu niti ne sanja. Karoserija je iz najdragocenejšega lesa, vidimo automobile škrlnatno rdeče, sinje in zeleno barve. En avtomobil ima na strehi reflektor, drugi z jeklom zamrežena okanca, da je mogotec varen pred atentati, tretji ima ob strani pritrjen majhen harmonij, da igra med vožnjo spremjevalec knezu njegove priljubljene melodije.

Indijski knezi vladajo brez ljudstva, svojim podložnikom nalagajo po mili volji davke in izdajajo zakone, ki z njimi zaplenijo v svojo korist vse državne dohode. Pred posledicami tega avto-

kratičnega početja jih ščitijo angleška oblasti. Nekateri indijski knezi porabijo zase tretjino ali celo polovico vseh državnih dohodkov. Vsak indijski knez ima višjo civilno listo, kakor belgijski, angleški ali danski kralj. Vsak ima svoj konjček, enemu ni nikoli dovolj palač, drugi hoče imeti celo zbirko avtomobilov, tretji žen itd. Državice je v Indiji 562 in prebivalcev štejejo 70 milijonov. Prebivalstvo teh državic je pod despotiz